



RESSÒ DE LA PARAULA

L'alienació en el treball (III)



Aquesta expressió «alienació en el treball» resultarà familiar als qui van viure, farà uns cinquanta anys, la divulgació del pensament marxista. En el llenguatge de Carl Marx significava una cosa molt concreta, una denúncia que esdevenia base, entre altres, del seu projecte revolucionari. Avui aquesta expressió no se sent tant. S'estima més parlar de «treball no digne» o simplement «d'abús, explotació, marginació, etc.».

Preferim continuar fent servir aquesta expressió, perquè expressa molt bé el problema real que es pateix en el món del treball (i en molts altres àmbits de la vida). «Alienació» significa tota experiència que provoca una sensació de buidatge d'un mateix, estranyament, pèrdua del que un és, del propi valor com a persona...; quelcom semblant al que avui entenem com a pèrdua de la pròpia dignitat i dels drets propis.

El marxisme deia que el capital explota el treballador, en el sentit que s'apropiava del «valor afegit» que el bé econòmic material adquiria en ser treballat per l'obrer: el capital es feia amo de la matèria, del producte final... i de la vida mateixa del treballador: l'alienació total. Una crítica que servia realment per a desemmascarar autèntiques i gravíssimes situacions d'explotació. Llavors l'alternativa consistia a retornar al treballador la propietat de tot, de manera que la persona arribi a ser lliure. El problema sobrevenia quan en realitat el treballador continuava sent tan o més esclau, perquè l'amo llavors era un estat totpoderós i omnipresent, regit per un staff de funcionaris i polítics ideologitzats, aliens realment a la vida del treballador.

Avui hem rebut moltes lliçons de la història real.

Coneixem per la premsa la posició profètica de l'escriptora Sarah Jaffe (*El treball no t'estimarà*) que ha dedicat gran part del seu temps a aprofundir la proble-



FOTO: PIXABAY

màtica actual sobre el món del treball i la professió: «vivim molt enganyats... molt sovint la nostra relació amb els nostres treballs és més tòxica que qualsevol altre idil·li, però no volem veure'l». Ella mateixa ha experimentat un gran descens en haver mitificat en el seu moment la professió que ara exerceix, quan reconeix que avui viu preocupacions i esclavituds semblants a les que tenia quan era una senzilla cambra...

Molt em temo que el problema és més senzill i també més complex. A través dels problemes laborals es toquen qüestions més profundes i essencials, com

el sentit de les coses, del mateix treball, del descans, de la relació personal, dels diners, de la vida en general. Tot es fa problemàtic quan aquestes qüestions no estan clares. Aquesta escriptora intueix això, encara que continua repetint el «mantra» que «és el sistema (capitalista) el responsable de les nostres infelicitats i alienacions».

Sembla que sota el paraigua del «sistema» es van inclouent totes les responsabilitats causants de qualsevol dels nostres mals, com si aquest sistema no fos producte de les nostres mans lliures. Afirmar que estem sotmesos a un sistema opressor és una forma subtil d'evadir responsabilitats i d'autoproclamar-se víctima. En realitat el sistema capitalista o «estatalista» tots el portem dins.

Així i tot, creiem que hem de continuar denunciant l'existència d'una alienació real en el treball. El papa Joan Pau II utilitzava aquesta expressió en un sentit més profund:

«S'aliena la persona humana que rebutja transcendir-se a si mateix i viure l'experiència de l'autodonació i de la formació d'una autèntica comunitat humana, orientada al seu destí últim que és Déu. Està alienada la societat que en les seves formes d'organització social, de producció i consum, fa més difícil la realització d'aquesta donació i la formació d'aquesta solidaritat interhumana» (*Centesimus Annus*, 41).

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Pots escoltar la carta dominical llegida pel bisbe Agustí a la secció *Podcast del Bisbe* del nostre web en aquest enllaç QR.



APUNTS PER A L'ANÀLISI

Un bon propòsit pel curs que comença

Les vacances han acabat. Tot convidat a reprendre la normalitat, la vida de cada dia. No desaprofitem l'ocasió de mirar amb afecte els dies passats, de donar-ne gràcies a Déu i de fer alguns propòsits que millorin la nostra relació amb Déu, fer bons propòsits pel curs que comença. Ofereixo una proposta.

Un dia d'aquest passat mes d'agost vaig anar a dinar a casa d'un matrimoni amic. Tenen tres fills, una nena i dos nens, d'onze, deu i vuit anys. A l'hora de dinar, asseguts tots entorn la taula, la mare convidà el més petit dels fills a beneir la taula. Durant les vacances ho feien rotativament. El petit, amb veu ferma i la seguretat de qui domina la situa-

ció, digué: «L'Infant que va néixer a Betlem, beneeixi aquesta taula i a tots nosaltres també». Un gest, entranyablement familiar, ben senzill i ben carregat de sentit que no era improvisat. Durant la setmana mengen a l'escola els fills, prop del lloc de treball els pares. A l'hora de sopar primer sopen els infants per anar a dormir aviat i després ho fan els pares. Encara que beneeixen, no hi és tota la família. Els caps de setmana coincideixen

en tots els àpats i sempre beneeixen taula. És una pregària familiar esperada. «No us inquieteu per res. En tota ocasió acudiu a la pregària i a la súplica i presenteu a Déu les vostres peticions acompanyades d'acció de gràcies» (Fl 4,6).

Jesús, escolta i respon sempre a la pregària expressada des de la fe, procedeixi de qui procedeixi, de dins i de fora del poble jueu, de persones importants i de pobres desvalguts, amb una espe-

cial predisposició per aquests, la pregària tremolosa i la de petició insistent. «Tot allò que demanareu en la pregària amb fe, ho rebreu» (Mt 21,22). Ara que comença el curs, podria ser un bon propòsit de família, introduir o recuperar la benedicció de taula, com a reconeixement de la grandesa de Déu, de la seva obra. Reconeixement, també, del seu amor infinit que és sempre benedicció sobre els homes i dones de bona voluntat. «Tots ells eren constants i unànimes en la pregària, juntament amb algunes dones, amb Maria, la mare de Jesús, i amb els germans d'ell» (Ac 1,14). La pregària familiar és una pregària comunitària agradable a Déu.

Enric Puig Jofra, SJ

ECO DE LA PALABRA

La alienación en el trabajo (III)

Esta expresión «alienación en el trabajo» resultará familiar a quienes vivieron, hará unos cincuenta años, la divulgación del pensamiento marxista. En el lenguaje de Carl Marx significaba algo muy concreto, una denuncia que se convertía en base, entre otras, de su proyecto revolucionario. Hoy esta expresión no se oye tanto. Se prefiere hablar de «trabajo no digno» o simplemente de «abuso, explotación, marginación, etc.».

Preferimos seguir usando esta expresión, porque expresa muy bien el problema real que se sufre en el mundo del trabajo (y en otros muchos ámbitos de la vida). «Alienación» significa toda experiencia que provoca una sensación de vaciamiento de uno mismo, extrañamiento, pérdida de lo que uno es, del propio valor como persona...; algo parecido a lo que hoy entendemos como pérdida de la propia dignidad y de los derechos propios.

El marxismo decía que el capital explota al trabajador, en el sentido de que se apropiaba del «valor añadido» que el bien económico material adquiría al ser trabajado por el obrero: el capital se hacía amo de la materia, del producto final... y de la vida misma del trabajador: la alienación total. Una crítica que servía realmente para desenmascarar auténticas y gravísimas situaciones de explotación. Entonces la alternativa consistía en devolver al trabajador la propiedad de todo, de forma que la persona llegue a ser libre. El problema sobrevenía cuando en realidad el trabajador seguía siendo tan o más esclavo, porque el amo entonces era un estado todopoderoso y omnipotente, regido por un staff de funcionarios y políticos ideologizados, ajenos realmente a la vida del trabajador.

Hoy hemos recibido muchas lecciones de la historia real.

Conocemos por la prensa la posición profética de la escritora Sarah Jaffe (*El trabajo no te estimará*) que ha dedicado gran parte de su tiempo a profundizar la problemática actual sobre el mundo del trabajo y la profesión: «vivimos muy engañados... muchas veces nuestra relación con nuestros trabajos es más tóxica que cualquier otro idilio, pero no queremos verlo». Ella misma ha experimentado un gran desencanto al haber mitificado en su día la profesión que ahora ejerce, cuando reconoce que hoy vive preocupaciones y esclavitudes semejantes a las que tenía cuando era una sencilla camarera...

Mucho me temo que el problema es más sencillo y también más complejo. A través de los problemas laborales se tocan cuestiones más profundas y esenciales, como el sentido de las cosas, del mismo trabajo, del descanso, de la relación personal, del dinero, de la vida en general. Todo se hace problemático cuando estas cuestiones no están claras. Esta escritora intuye esto, aunque sigue repitiendo el mantra de que es el sistema (capitalista) el responsable de nuestras infelicidades y alienaciones.

Parece que bajo el paraguas del «sistema» se van incluyendo todas las responsabilidades causantes de cualquiera de nuestros males, como si ese sistema no fuera producto de nuestras manos libres. Afirmar que estamos sometidos a un sistema opresor es una forma sutil de evadir responsabilidades y de autoproclamarse víctima. En realidad el sistema capitalista o «estatalista» lo llevamos dentro cada uno.

Así y todo, creemos que hemos de seguir denunciando la existencia de una alienación real en el trabajo. El papa Juan Pablo II utilizaba esta expresión en un sentido más profundo:

«Se aliena la persona humana que rechaza trascenderse a sí mismo y vivir la experiencia de la autodeterminación y de la formación de una auténtica comunidad humana, orientada a su destino último que es Dios. Está alienada la sociedad que en sus formas de organización social, de producción y consumo, hace más difícil la realización de esta donación y la formación de esta solidaridad interhumana» (*Centesimus Annus*, 41).

† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

Jornada Mundial del Migrant i Refugiat 2023

El proper diumenge, 24 de setembre, se celebra aquesta Jornada, en la seva 109a edició. El títol de la mateixa, proposat pel papa Francesc en el seu missatge per a l'ocasió és «Lliures d'escollir si migrar o quedar-se».

El Sant Pare vol sensibilitzar el Poble de Déu i la societat en general sobre la realitat de la migració humana i les seves causes. Per això, recorda que «Els migrants escapen per la pobresa, per la por, per la desesperació» i assenyalava que, entre algunes de les causes més visibles de la migració, hi ha «les persecucions, les guerres, els fenòmens atmosfèrics i la misèria».

En aquesta línia, el papa Francesc indica que «és necessari un esforç conjunt de cadascun dels països i de la comunitat internacional perquè s'asseguri a tothom el dret a no haver d'emigrar, és a dir, la possibilitat de viure en pau i amb dignitat a la pròpia terra».

També el Papa sol·licita «reconèixer en el migrant no sols un germà o una germana en dificultat, sinó Crist mateix que truca a la nostra porta» i afegeix que «mentre treballem perquè totes les migracions puguin ser fruit d'una decisió lliure, som cridats a tenir el màxim respecte per la dignitat de cada migrant».

Una de les idees amb què acaba el seu missatge el papa Francesc és la següent: «On sigui que decidim construir el nostre futur, al país on hem nascut o en un altre lloc, el més important és que hi hagi sempre una comunitat disposada a acollir, protegir,



promoure i integrar tothom, sense distinció i sense deixar fora ningú.»

Podeu consultar el **missatge sencer del papa Francesc**, publicat l'11 de maig de 2023, **en aquest enllaç**.

Començant el curs en els diversos àmbits diocesans

Cada delegació i àmbit pastoral va engegant la maquinària, amb la programació del curs i les diverses activitats previstes per al nou curs. També els diversos organismes i consells existents a l'estructura diocesana. La **reunió de delegats i delegades** d'inici de curs 2023-2024 està prevista per al dimecres, dia 27 de setembre de 17.30 a 19.30 h, a la Casa de l'Església. En canvi, l'endemà, 28 de setembre, tindrà lloc la **reunió dels nou arxiprestes** amb el bisbe Agustí, per encetar el curs.

En aquestes reunions, hi haurà ocasió d'exposar les línies fonamentals de l'objectiu diocesà proposat per al proper curs: «**Som cridats. Cridats a ser poble**», així com de conèixer les previsions de difusió, informació i formació a les parròquies i delegacions del Protocol marc per a la prevenció i actuació en cas d'abusos a menors i equiparables legalment i del Manual de bones pràctiques davant l'abús sexual de menors i persones vulnerables.

EL PAPA FRANCESC A LA XARXA



@Pontifex_es: «Si tens somnis de glòria veritable, no de la glòria del món que va i ve, sinó de la glòria de Déu, aquest és el camí: les obres de misericòrdia donen glòria a Déu més que qualsevol altra cosa» (17 d'abril).

@Pontifex_es: «La nostra esperança es diu Jesús. Ell està viu, i amb Ell el mal ja no té poder, el fracàs no pot impedir-nos recomençar i la mort es converteix en un passatge per a iniciar una vida nova» (18 d'abril).

@Pontifex_es: «Preguem junts perquè no ens cansem de testimoniar l'Evangelí, també en temps de tribulació. Que els sants màrtirs siguin llavors de pau entre els pobles per un món més humà i fratern, a l'espera que es manifesti en plenitud el Regne dels cels» (19 d'abril).

@Pontifex_es: «La mirada de Déu no es deté mai en el nostre passat ple d'errors, sinó que veu amb infinita confiança el que podem arribar a ser» (20 d'abril).



Mare de Déu de la Mercè



Patrona de la Província Eclesiàstica

El cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona, presidirà l'Ofici Pontifical que, amb motiu de la solemnitat de la Mare de Déu de la Mercè, tindrà lloc el diumenge 24 de setembre de 2023, a les 10.30 h, a la basílica titular. Com que aquesta advocació de la Mare de Déu és la patrona de tota la Província Eclesiàstica de Barce-

lona, es fan presents habitualment els bisbes de les tres diòcesis. En aquest cas, donat que el bisbe Agustí es trobarà de pelegrinatge a Lourdes, celebrarà en representació seva el vicari general, Mn. Josep Maria Domingo.

Redemptora de captius

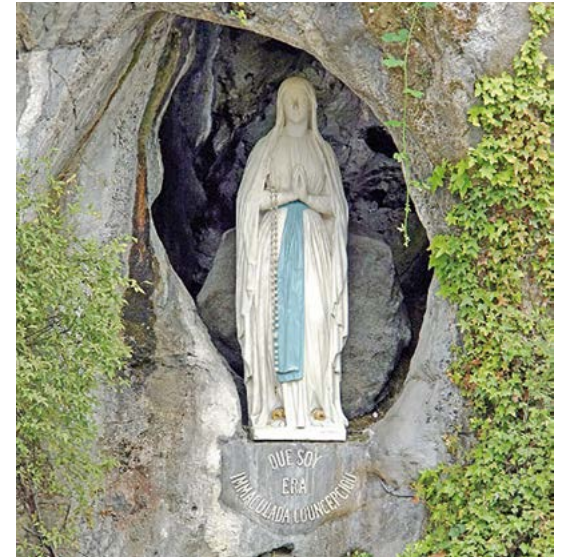
Aquesta és també l'advocació mariana que celebrem el proper 24 de setembre: la patrona dels captius —els presos—, no només físics, sinó també captius espiritualment i de tots aquells que són els més marginats de la societat.

Amb motiu d'aquesta festivitat, la Pastoral Penitenciària dels Centres de Brians I i Brians II, ubicats al terme de Sant Esteve Sesrovires (Baix Llobregat), s'ha encarregat de tota la coordinació prèvia perquè es pugui celebrar una Eucaristia el mateix diumenge 24 de setembre.

L'acte litúrgic tindrà lloc al saló d'actes del Centre Penitenciari de Brians I i es preveu l'assistència d'interns de tots els mòduls, inclòs el mòdul de dones. Seguidament, es compartirà un àpat senzill. Pel que fa al Centre Penitenciari de Brians II, compartirà amb la presència del P. Abat de Montserrat, Manel Gasch, que presidirà la Missa també al saló d'actes i, a continuació, visitarà algunes dependències per saludar els interns i les persones que treballen allà.

Gràcies a l'Orde Mercedària, cada diumenge se celebra l'Eucaristia a les 10 h al Centre Penitenciari de Brians II, i a les 11 h, al Centre Penitenciari de Brians I.

Pelegrinatge a Lourdes amb l'Hospitalitat



Del 21 al 25 de setembre tindrà lloc el 171è pelegrinatge a Lourdes de l'Hospitalitat de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa, amb participants procedents de les diverses delegacions presents a la Província Eclesiàstica. En aquesta ocasió, seran acompanyats pel bisbe Agustí Cortés, que compartirà amb els pelegrins l'estada del 22 al 24, amb la participació als diversos actes previstos: Eucaristia a la gruta, rosari, etc.

Conèixer l'Església romànica de Santa Maria de Cervelló

Catalonia Sacra ha organitzat per al proper dissabte 7 d'octubre una visita guiada, molt interessant, a l'Església de Santa Maria de Cervelló (Baix Llobregat). El Sr. Jaume Pons serà el guia i es preveu una durada d'una hora i mitja aproximadament. El preu són 7 euros per persona. Les places són limitades i cal fer la reserva prèvia.

L'Església de Santa Maria de Cervelló ja consta documentada des de l'any 904 i, malgrat les diverses intervencions, encara es pot observar gran

part de la construcció d'estil romànic feta durant el segle XI. L'ús de la pedra de la zona fa que tot l'edifici tingui un color rogenc característic i l'eliminació d'elements exteriors no originals, durant una restauració de principis del segle XX, permet observar, per exemple, de manera encara més evident, les bandes llombardes que ens traslladen a l'edat mitjana.

Trobareu tota la informació a: cataloniasacra.cat



FOTO: CATALONIA SACRA

AGENDA

- Inauguració del curs a l'Ateneu Universitari Sant Pacià.** La inauguració oficial del curs acadèmic 2023-2024 tindrà lloc el 19 de setembre al matí, amb la lliçó inaugural del Prof. Dr. Joan Torra titulada «Reflexions i qüestions entorn del Concili de Nicea de l'any 325».
- Reunió dels bisbes de la Tarraconense.** Els dies 19 i 20 de setembre es reuniran els bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya al Seminari Conciliar, coincidint amb la inauguració del curs acadèmic de l'Ateneu Universitari Sant Pacià el 19 al matí i perllongant les seves sessions de treball fins a l'endemà.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

- 18. ■ Dilluns** (lit. hores: 4a setm.) [1Tm 2,1-8 / SI 27 / Lc 7,1-10]. Sant Josep de Cupertino (1603-1663), prev. franciscà conventual, patró dels astronautes; sant Ferriol, mr.; santa Sofia, mr.; santa Irene, mr.
- 19. ■ Dimarts** [1Tm 3,1-13 / SI 100 / Lc 7,11-17]. Sant Feliu de Llobregat: □ Santa Maria de Cervelló o del Socós, vg. mercedària, de Barcelona (s. XIII). Sant Gener (Jenaro), bisbe de Benavent i mr. a Nàpols (s. IV).
- 20. ■ Dimecres** [1Tm 3,14-16 / SI 110 / Lc 7,31-35]. Sants Andreu Kim Taegon, prev., Pau Chong Hasang i al-

- tres companys, mrs. a Corea (1839, 1846 i 1866); sant Eustaqui, l'esposa Teopista i els fills, mrs.; santa Càndida o Càndida, vg. i mr.
- 21. ■ Dijous** [Ef 4,1-7.11-13 / SI 18 / Mt 9,9-13]. Sant Mateu o Leví, apòstol i evangelista, de Cafarnaüm, fill d'Alfeu i excobrador d'impostos, venerat a Salerno, patró dels banquers; santa Ifigènia, vg.
- 22. ■ Divendres** [1Tm 6,2c-12 / SI 48 / Lc 8,1-3]. Urgell: ■ Beats Josep Batalla i Parramon, prevere, i companys, mrs. Sant Maurici (o Mori), venerat a Suïssa, i altres companys,

- mrs.; santa Digna, vg. i mr.; sant Fèlix IV, papa (526-530).
- 23. □ Dissabte** [1Tm 6,13-16 / SI 99 / Lc 8,4-15]. Sant Pius de Pietrelcina (pare Pio), prev. caputxí; santa Tecla, vg. i mr., associada a sant Pau, venerada a Selèucia i patrona de Taragona; sant Andreu, mr.
- 24. ■ Diumenge vinent**, XXV de durant l'any (lit. hores: 1a setm.) [Is 55, 6-9 / SI 144 / Fl 1,20c-24.27a / Mt 20,1-16a]. Sant Feliu de Llobregat: Mare de Déu de la Mercè (s. XIII), patrona de Barcelona (ciutat i arxidiòcesi, 1868, i província eclesiàstica).

Diurnenge XXIV de durant l'any (A)

COMENTARI

«No et dic que perdonis set vegades sinó setanta vegades set»



Ens agrada molt que ens perdonin, però ens costa molt perdonar. L'evangeli d'avui ens presenta un cas claríssim. El rei passa comptes dels seus ministres. N'hi ha un que li devia deu mil milions, xifra realment desorbitant que mai no podrà pagar. Per això demana clemència al rei: *Tingueu paciència i us ho pagaré tot. El rei se'n compadí i li perdonà el deute.* El text subratlla el sentiment de compassió, d'amor del rei envers aquest ministre que el porta a perdonar-li tot el seu deute. No ens és difícil de veure aquí la figura de Déu, Pare nostre, ple d'amor que ens perdona totes les nostres culpes ni que siguin enormes. És que Déu és compassiu. Però aquest ministre perdonat troba un company que li deu uns quants diners, una misèria en comparació al que ell devia al rei. També aquell company li diu: *Tingues paciència i ja t'ho pagaré.* Són les mateixes paraules que ha fet servir ell amb el rei. Però el seu cor és molt dur: *Ell no en va fer cas i el va tancar a la presó fins que li pagués el deute.* Una conducta absolutament indigna i desagradada. Per això el rei quan se n'assabenta li diu: *Que n'ets de mal home! Quan tu em vas suplicar et vaig perdonar tot aquell deute. No t'havies de compadir del teu col·lega com jo m'havia compadit de tu? El rei el posà en mans dels botxins fins que pagués tot el deute.* L'aplicació és clara: *Això farà amb vosaltres el meu pare celestial si cadascú no perdona de tot cor el seu germà.* No oblidem que al parenostre demanem a Déu que perdoni els nostres pecats, com nosaltres també perdonem els nostres deutors. És el que diu la primera lectura: *Perdona als altres el mal que t'han fet i Déu et perdonarà els pecats quan tu el preguis. Qui no s'ha compadit d'un home com ell ara s'atreveix a pregar pels seus propis pecats?* Jesús va perdonar tothom; per això Pau ens diu: *Mentre vivim, vivim per al Senyor.* Ens cal estimar i perdonar com Jesús, que ens ha dit: *Cal perdonar no et dic set vegades sinó setanta vegades set:* és a dir perdonar sempre, a tothom i de tot cor. Jesús ens en dona exemple.

▶ Lectura del llibre de Jesús fill de Sira (Sir 27,30-28,7)

És odiós irritar-se i guardar rancúnia, però el pecador ho fa i no vol apaivagar-se. El venjatiu topirà amb la venjança del Senyor, que li demanarà compte rigorós dels seus pecats. Perdona als altres el mal que t'han fet, i Déu et perdonarà els pecats quan tu el preguis. L'home que s'irrita contra un altre home, com pot esperar que el Senyor li retorni la salut? No s'ha compadit d'un home com ell i ara s'atreveix a pregar pels seus propis pecats? Si ell, que és de carn i ossos, guarda rancúnia, qui li obtindrà el perdó quan haurà pecat? Recorda la fi que t'espera i amainarà la teva enemistat; pensa en la mort, i guardaràs fidelment els manaments. Recordat dels manaments, i no seràs rancorós amb els altres; pensa en l'aliança de l'Altíssim, i no tindràs en compte l'ofensa rebuda.

▶ Salm responsorial (102)

R. *El Senyor és compassiu i benigne, lent per al càstig, ric en l'amor.*

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 14,7-9)

Germans, cap de nosaltres no viu ni mor per a ell mateix: mentre vivim, vivim per al Senyor, i quan morim, morim per al Senyor. Per això, tant si vivim com si morim, som del Senyor, ja que, si Crist va morir i va tornar a la vida, va ser justament perquè havia de ser sobirà de morts i de vius.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu (Mt 18,21-35)

En aquell temps, Pere preguntà a Jesús: «Senyor, quantes vegades hauré de perdonar al meu germà el mal que m'haurà fet? Set vegades?» Jesús li respon: «No et dic set vegades, sinó setanta vegades set. Per això passa amb el Regne del cel com amb un rei que va voler demanar comptes als qui ocupen els llocs de govern. Tot just començava, ja li van presentar un dels seus ministres, que li devia deu mil milions. Com que no tenia res per pagar, el rei va manar que venguessin tots els seus béns, i a ell mateix, amb la seva dona i els seus fills, els venguessin com a esclaus, per poder pagar el deute. Però ell se li llançà als peus i li deia: «Tingueu paciència i us ho pagaré tot.» Llavors el rei, se'n compadí, el deixà lliure i li perdonà el deute. Quan sortia, trobà un dels seus col·legues que li devia uns quants diners, l'agafà i l'escanyava dient-li: «Paga'm tot el que em deus.» L'altre se li llançà als peus i el suplicava: «Tingues paciència i ja t'ho pagaré.» Ell no en va fer cas, i el va tancar a la presó fins que li pagués el deute. Els altres col·legues, en veure-ho, se n'entristiren molt i anaren a informar el rei de tot el que havia passat. El rei el cridà i li digué: «Que n'ets, de mal home! Quan tu em vas suplicar, et vaig perdonar tot aquell deute. No t'havies de compadir del teu col·lega, com jo m'havia compadit de tu?» Llavors el rei el posà en mans dels botxins, perquè el torturessin fins que pagués tot el deute. Això farà amb vosaltres el meu pare celestial si cadascú no perdona de tot cor el seu germà.»

▶ Lectura del llibre del Eclesiàstic (Eclo 27,30-28,7)

Rencor e ira també son detestables, el pecador los posee. El vengatiu sofrirà la venjança del Senyor, que llevarà cuenta exacta de sus pecados. Perdona la ofensa a tu prójimo y, cuando reces, tus pecados te serán perdonados.

Si un ser humano alimenta la ira contra otro, ¿cómo puede esperar la curación del Señor? Si no se compadece de su semejante, ¿cómo pide perdón por sus propios pecados? Si él, simple mortal, guarda rencor, ¿quién perdonará sus pecados?

Piensa en tu final y deja de odiar, acuérdate de la corrupción y de la muerte y sé fiel a los mandamientos. Acuérdate de los mandamientos y no guardes rencor a tu prójimo; acuérdate de la alianza del Altísimo y pasa por alto la ofensa.

▶ Salm responsorial (102)

R. *El Señor es compasivo y misericordioso, lento a la ira y rico en clemencia.*

▶ Lectura de la carta del apòstol san Pablo a los Romanos (Rom 14,7-9)

Hermanos: Ninguno de nosotros vive para sí mismo y ninguno muere para sí mismo. Si vivimos, vivimos para el Señor; si morimos, morimos para el Señor; así que, ya vivamos ya muramos, somos del Señor. Pues para esto murió y resucitó Cristo: para ser Señor de muertos y vivos.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 18,21-35)

En aquel tiempo, acercándose Pedro a Jesús le preguntó: «Señor, si mi hermano me ofende, ¿cuántas veces tengo que perdonarlo? ¿Hasta siete veces?» Jesús le contesta: «No te digo hasta siete veces, sino hasta setenta veces siete. Por esto, se parece el reino de los cielos a un rey que quiso ajustar las cuentas con sus criados. Al empezar a ajustarlas, le presentaron uno que debía diez mil talentos. Como no tenía con qué pagar, el señor mandó que lo vendieran a él con su mujer y sus hijos y todas sus posesiones, y que pagara así. El criado, arrojándose a sus pies, le suplicaba diciendo: «Ten paciencia conmigo y te lo pagaré todo». Se compadeció el señor de aquel criado y lo dejó marchar, perdonándole la deuda. Pero al salir, el criado aquel encontró a uno de sus compañeros que le debía cien denarios y, agarrándolo, lo estrangulaba diciendo: «Págame lo que me debes». El compañero, arrojándose a sus pies, le rogaba diciendo: «Ten paciencia conmigo y te lo pagaré». Pero él se negó y fue y lo metió en la cárcel hasta que pagara lo que debía. Sus compañeros, al ver lo ocurrido, quedaron consternados y fueron a contarle a su señor todo lo sucedido. Entonces el señor lo llamó y le dijo: «¡Siervo malvado! Toda aquella deuda te la perdoné porque me lo rogaste. ¿No debías tú también tener compasión de tu compañero, como yo tuve compasión de ti?». Y el señor, indignado, lo entregó a los verdugos hasta que pagara toda la deuda. Lo mismo hará con vosotros mi Padre celestial, si cada cual no perdona de corazón a su hermano».